

Kibocsátási határértékek meghatározásának gyakorlata a **KÖTIVIZIG** működési területén

Előadó: Zong Rita

Dátum: 2018. november 29.

**Helyszín: Magyar Víz- és
Szennyvíztechnikai Szövetség**

KÖTIVIZIG MŰKÖDÉSI TERÜLETE

- 102 db település,
- 79 db településen megoldott a szennyvízgyűjtése és elvezetés
- 44 db szennyvíztisztító telep, ebből 1 db természet-közeli,
- 12 db regionális szennyvíztisztító (Szolnok szennyvíztisztító kapacitása: 32.000 m³/d – 14 település)

SZENNYVÍZKEZELÉS

- Lakások száma a KSH adatok alapján: 230.961 db
- Szennyvízelvezetéssel ellátott területen a bekötött lakások száma: 127.240 db
- Szennyvízelvezetéssel ellátott területen a bekötés nélküli lakások száma: 16.036 db
- Csatornázottság: 62,03 %
- Rákötési arány: 88,8 % - **célállapot alatt**

SZENNYVÍZ ÖSSZETÉTELE ÉS MENNYISÉGE

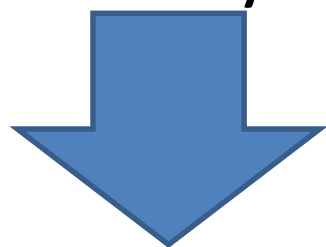
- Szennyvízelvezető hálózattal összegyűjtött szennyvíz mennyisége: 16.899.030 m³/2017 év
- Szennyvíztisztító telepre a beérkező TFH mennyisége: 106.740 m³/2017 év
- Szennyvízelvezető hálózattal összegyűjtött idegenvíz (csapadékvíz, termálvíz stb.): 3.459.150 m³/2017 év (az össz. mennyiség ~ 17 %-a)

Befogadóba vezetett tisztított szennyvíz: 20.464.910 m³/2017 év

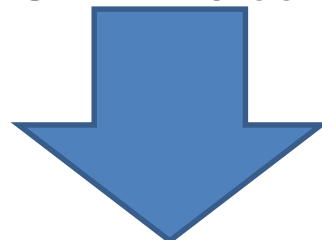
PROBLÉMÁK

1. Elavult telepek,
2. Nem megfelelő üzemeltetés (technológiai fegyelem hiánya),
3. Nincs pénz a karbantartásra/fejlesztésekre,
4. Számptalan környezeti kármentesítés a szennyvíztisztító telepek miatt

Tisztított szennyvíz
hasznosítása

**Problémák feloldását
követően**

Kibocsátási határértékek
módosítása/szigorítása

BEJELENTÉSEK

Lakosságtól érkeznek bejelentések a szennyvíztisztító telepekkel kapcsolatban (bűzhatás, halpusztulás stb.)

KÖRNYEZETI KÁRMENTESÍTÉS 2017.

Igazgatóságunk által kezdeményezett kárelhárítás	készültség
1. Sarud; Tisza-tó jp-i szivárgó vízminőség romlása	III.
2. Tiszai jeges árhullám utáni uszadék és hulladék kiemelés	III.
3. Kisújszállás; Kisújszállási XXIX bcs. szennyezése	III.
4. Törökszentmiklós; Szajoli I. fcs. szennyezése	II.
5. Tiszainoka, Tégláslaposi bcs. szennyezése	II.
6. Heves, Császi bcs. vízminőségromlás	II.
7. Törökszentmiklós, Szajoli I. főcsatornán rossz vízminőség	II.
8. Pilis, Gerje fcs-ba nem megfelelő minőségű "tisztított szennyvíz" bevezetése	I.

KÖRNYEZETI KÁR/MENTESÍTÉS/ELHÁRÍTÁS 2017.

Igazgatóságunk által kezdeményezett kármentesítés

1. Karcag; Karcagi I. fcs kármentesítése
2. Albertirsa; Gerje fcs. kármentesítése

Hatósági bírságolások és közérdek mértéken túli terhelések összesítője

Megjegyzés	2015. évi	2016. évi	2017. évi	2018. évi rendkívüli vízszennyezési bírságok	Közérdek mértéket meghaladó terhelések
	Vízszennyezési bírságok				
Érintett szennyvíztisztítók száma	0*	12 db	15 db	6 db	25 db

* Az érintett hatóság az adott évben nem alkalmazta.

Vízszennyezési bírságok összege: 300. e Ft- 800. e Ft közötti

Rendkívüli vízszennyezési bírságok összege: 3 millió körüli

Közérdek mértéket meghaladó terhelések: 150 e Ft- 1,5 millió Ft közötti (a folyóba történő tisztított szennyvizek bevezetések esetében nem alkalmazzuk)

**KEOP pályázatból megvalósult szennyvíztisztító
telep befogadója 2017. évben**

Vagyonkezelői szerepkör a víziközmű beruházás megvalósulásában

**Előzetes
tervezői
egyeztetések**
(vízügyi
állásfoglalás)

**Vagyonkezelői
hozzájárulás
megadása**
Egyedi
határértékek
28/2004. (XII.
25.) KvVM
rendelet) a
befogadókra.
(terhelhetőségi
vizsgálat
eredményeinek
figyelembe
vételével)

**Vízjogi létesítési
engedély**

**Kivitelezés,
próbaüzem**

Üzemeltetés

- Üzemeltetői-
- Befogadói-
- Társadalmi –
- Hatósági
kontroll

Mit várunk az új/fejlesztéssel érintett telepektől

- Vízyűjtő-gazdálkodási tervet vegye figyelembe,
- Jobb tisztítási hatások —→ befogadó terhelésének csökkentése
- 28/2004. (XII.25.) KvVM rendelet 5. számú melléklet minimális értékéről indul az egyeztetés

Komponens	Kutyatejes csatorna 10+785 km KEOP	Kutyatejes csatorna 2+895 km KEHOP
KOI _k	50 mg/l	75 mg/l
BOI ₅	15mg/l	25 mg/l
Összes nitrogén	15 mg/l	25 mg/l
NH ₄ -N	2 mg/l	5 mg/l
Összes lebegőanyag	30 mg/l	35 mg/l*
Összes foszfor	0,7 mg/l	5 mg/l
SZOE	2 mg/l	5 mg/l
Lakossági szennyvíz díj:	252 Ft/m ³ + ÁFA	Nem releváns

- Legalább 1 nap mennyiségű nyers szennyvíz betárolása (NATURA 2000 területen 21 napos)
- Idegenvizek kizárása, (2.000 m³/d telepre ne érkezzen 15.400 m³/d)
- Több soros tisztítási sor kialakítása a jövőbeni karbantartások/javítások elvégzése érdekében.

Tervezés időszakában előtérbe került problémák

Nem volt előzetes tervezői egyeztetés a kezelővel (KEOP pályázat – VIZIG véleményezése -2009-ig).

Az első fázisában tudni kell, hogy miről - mire akarunk tisztítani.

(nyers szennyvíz: KOI_k : 332 mg/l; BOI_5 : 216 mg/l; $öN$: 50 mg/l stb.)

- A kiindulási terv nem megfelelő/hiányos a TF esetében a jelenlegi üzemeltetési engedélyben lévő kibocsátási paramétereket voltak az irányadók).
- Nem vették figyelembe a **nitrát érzékeny területre vonatkozó szigorúbb határértékeket**.
- Nincs elég területe az önkormányzatnak. (zápor, havária tározó, párologtató tó, nyárfás kiöntözés, tisztított szennyvíz helyben tartása).
- A régi, de még alkalmas műtárgyak az új technológiába be kell illeszteni!
- Az elavult/felhagyott régi műtárgyak/szennyvíztisztító telepek elbontásának igénye nem támogatott.

Vagyonkezelői hozzájárulás

Vízvezetési útvonal monitorozása:

Oka: A befogadó öntisztuló képessége már korlátozott, nincs szabad terhelhetőségi kapacitása

Vizsgálat előírási követelményei –bejelentési kötelezettség (Igazgatóságunk is mér):

- Alapállapot rögzítése (legalább 2 db mérés),
- A szennyvíztisztító telep üzemelését követő terhelés vizsgálata (legalább 2 db mérés).
- **A mérések során vizsgálandó komponensek:** pH, fajlagos elektromos vezetőképesség, oldott oxigén, BOI_5 , KOI_k , Ammónium-N, Nitrit, Nitrát, szerves-N, szerves-N, összes-N, összes-P, oldott-ortofoszfát-P és lebegőanyag.
- ❑ $X m^3$ térfogatú medence a technológiai sorba úgy kell beilleszteni, hogy havária helyzetben a nyers szennyvizet legyen képes fogadni, ezt követően a tisztítási sor elejére vissza kell vezetni azt.
- ❑ Vízjogi üzemeltetési engedélyezési eljárásban az igazgatóság vagyonkezelői hozzájárulását ismételten meg kell kérni, melynek feltétele a Közérdek mértékét meghaladó terhelésről szóló 2 oldalú megállapodás megkötése.

Mintavételi pontok

1. Tápiószőlős 0254 hrsz-ú árok (bevezetési pont),
2. Kutyatejes csatorna szennyvízbevezetés fölött kb. 100 m,
3. Kutyatejes csatorna szennyvízbevezetés alatt kb. 100 m,
4. Perje felső – Szőkeréti csatorna becsatlakozása fölött,
5. Perje felső – Szőkeréti csatorna becsatlakozása alatt,

2.2. Vízgyűjtő-gazdálkodási terv szerinti vízgyűjtő alegység, víztest megnevezés, állapotjellemzők (víztest állapotára és az igénybe venni kívánt vízkészlet jellegére vonatkozó adatok)”

- A Víz Keretirányelv célja, hogy a felszíni és felszín alatti víztestek „jó állapotba” kerüljenek. Általános célkitűzések között szerepel a szennyezőanyagok kibocsátásának csökkentésével a vízminőség javítása.
- A **Kakat csatorna** a Vízgyűjtő-gazdálkodás tervezésében érintett, a Tisza részvízgyűjtő vízfolyás vízteste. **A VGT 2 keretében történt minősítés alapján ökológiailag minősítése gyenge, fizikai-kémiai elemek szerint jó állapotú, erősen módosított, időszakos jellegű vízfolyás víztest.**
- A víztest jó ökológiai állapotának elérését a terv 2027. évre jelöli meg. A VGT 2 a víztestek fő vízminőségi problémájaként a terhelések nagy szervesanyag és tápanyag koncentrációját jelöli meg.
- VGT 2 kommunális szennyvíz kibocsátásokra meghatározott vízminőség javító intézkedési csomagja tartalmazza a Kenderesi szennyvíztisztító telepet.

2.2. Vízyűjtő-gazdálkodási terv szerinti vízyűjtő alegység, víztest megnevezés, állapotjellemzők (víztest állapotára és az igénybe venni kívánt vízkészlet jellegére vonatkozó adatok)”

S.sz.	Komponens	Koncentráció
1.	pH	6,5-9
2.	Dikromátos oxigénfogyasztás, KOI_k	75 mg/l
3.	Biokémiai oxigénigény, BOI_5	25 mg/l
4.	Összes nitrogén	25 mg/l
5.	Ammónia-ammónium nitrogén	5 mg/l
6.	Összes foszfor	5 mg/l
7.	Összes lebegőanyag*	35 mg/l
8.	Szerves oldószer extrakt (olajok, zsírok)	15 mg/l

•A tisztított szennyvíz minőségének meg kell felelnie a vízszennyező anyagok kibocsátásaira vonatkozó határértékekről és alkalmazásuk egyes szabályairól szóló 28/2004. (XII.25.) KvVM rendelet 2. mellékletében „Időszakos vízfolyás befogadó” -ra előírt, nitrátérzékeny területekre vonatkozó határértékeknek az alábbiak szerint:

* A fenti határértékeket a felszíni vizek minősége védelmének szabályairól szóló 220/2004. (VII.21.) Korm. rendelet 18.§ (2), 19/A § és a 19.§ (3) bek. alapján határoztuk meg. Továbbá a 36600/1907-13/2016. ált. iktatószámmon kiadott üzemeltetési engedélyben is 35 mg/l határérték került megadásra.

VGT2 8-8 melléklet: Felszíni vizek fiziko-kémiai állapotát javító intézkedések - **kommunális szennyvíz kibocsátókra foszfor határérték szigorítást ír elő.**

2021. évtől összes P = 1 mg/l

Akkreditált Laboratórium - 1996 óta (NAH-1-1327/2016)

- **A laboratóriumi mérések és terhelhetőségi vizsgálatok alapján látható, hogy egy gyenge-közepes minőségű víztestbe terhelő szennyvíztisztító telep az érvényben lévő időszakos vízfolyásba való kibocsátási határértékeknek megfelelően, nem fog hozzájárulni a víztest javulásához.**
  - **Terhelhetőségi hossz-szelvény vizsgálatok (szv. bebocsátás)**
  - **Termásvíz bevezetések hatásának vizsgálata - felszíni befogadóra**
  - **Biomonitorozás (hossz-szelvényben) stb.**

Fizikai-kémiai paraméterek VKI minősítése a pilisi szennyvízbevezetés után (Gerje csatorna)

Minősítés komponensenként

komponens	dimenzió					víztest			minősítés					
		kiváló / jó	jó / mérsékelt	mérsékelt / gyenge	gyenge / rossz	minimum	maximum	átlag	kiváló	jó	mérsékelt	gyenge	rossz	
pH	(-log[+])	8,5	9	9,5	10	7,05	7,90	7,65	5					
Fajlagos vezetés	($\mu\text{s}/\text{cm}$)	800	1200	1500	2000	823	2216	1217			3			
Klorid ion	(mg/L)	40	60	150	300	65,0	356,0	136,4			3			
Oldott oxigén	(mg/L)	6	5	4	3	0,3	5,7	3,5					2	
BOI ₅	(mg/L)	3,5	5	10	15	4,3	13,0	6,4	0		3			
KOI _{Cr}	(mg/L)	20	40	50	60	25,0	134,0	63,7						1
Ammónium-N	(mg/L)	0,2	0,4	1	2	0,36	25,10	9,91						1
Szervetlen-N	(mg/L)	1	3,5	5	10	0,8	25,0	11,2						1
Összes-N	(mg/L)	2,5	5	10	15	3,4	28,0	14,6				2		
Oldott ortofoszfát-P	($\mu\text{g}/\text{L}$)	100	200	300	500	240	4600	2077						1
Összes-P	($\mu\text{g}/\text{L}$)	150	300	500	1000	280	5100	2569						1

Minősítés komponens csoportonként

Komponens csoport neve   **Átlag**

savasodási állapot komponens csoport	5,00	kiváló potenciálú
sótartalom komponens csoport	3,00	mérsékelt potenciálú
oxigén háztartás komponens csoport	1,75	gyenge potenciálú
tápanyagok komponens csoport	1,25	rossz potenciálú
Osztályminimum:	1,25	rossz potenciálú

MINŐSÍTÉS

A víztest a fiziko-kémiai adatok alapján **rossz potenciálú**

Üzemeltetési problémák/nehézségek

- Koncentrált **egyesített** tisztító **műtárgyak**nál probléma esetén egy-egy technológiai műveletet nem lehet kizárni, a szennyezés így jelenős lehet.
- **Havária helyzetek**re a telepek jelentős része nincs felkészítve. (áramszünet, lokális hiba elhárítás, csapadék, téli üzem)
- Nincs teljesen automata telep, rendszer felügyelet szükséges –nagy telepek-, kis telepeknél **nem megoldott a 24 órás távfelügyelet.**
- **Idegenvizek bevezetése.**
- **Önellenőrzések hatékonysága?**
- Jelentős mennyiségű eleveniszap van a befogadóokban. **Jelentős a többlet tápanyag megjelenése a befogadóokban.**
- Elavult, rossz technológiák is vannak. Ezek terhelése folyamatos.
- Hosszú a javítások ideje, nincs azonnali alkalmazható tartalék erőforrás.
- **Megkerülő vezeték**, végátemelő túlfolyó, folyamatosan szennyezik a befogadóinkat minden egyes nagy csapadék esetében.

28/2004. (XII.25) KvVM rendelet

- A jelenlegi állapot beavatkozást igényel.
- Egyik-napról a másokra nem lehet az értékeket módosítani.
- A kibocsátási határérték módosítását/ szigorítását célszerű ütemezetten bevezetni.
- 5. számú melléklet maximális érték határa ne legyen nagyobb 2. számú melléklet 3. területi kategóriánál (időszakos vízfolyás befogadó).

28/2004. (XII.25) KvVM rendelet

- Igazgatóságunk a települési szennyvíztisztító telepek esetében a technológiai határérték helyett, a jelen rendelet 2. és 5. számú melléklet kibocsátási határértékeit használatával, egyedi határértéket írunk elő (KOI_k : 75 mg/l; BOI_5 : 25 mg/l; $öN$.: téli: 25 mg/l; nyári: 15 mg/l, lebegőanyag: 35 mg/l; P: 2,5 mg/l) a gazdaságossággal összhangban.
- A KEHOP-ból támogatott projektek nagy számban már a kivitelezési állapotnál tartanak.

Köszönöm a figyelmet

A MI VÍZÜGYÜNK

